

Oświatowcy, pedagodzy, szkoły, instytucje

W kręgu edukacji ogólnotechnicznej, informatycznej i inżynierii materiałowej Profesora Ladislava Várkolego

Jubileusz sześćdziesięciolecia urodzin i 35-lecia pracy naukowej Profesora Ladislava Várkolego jest miłą okazją do przedstawienia Jego inspirującej biografii naukowej, interdyscyplinarnej aktywności w inżynierii materiałowej, edukacji ogólnotechnicznej oraz edukacji medialnej łączonej z efektywną współpracą z przemysłem oraz transgranicznym doświadczeniem pracy w Słowacji, Polsce oraz uczestnictwem w międzynarodowych projektach uczelni i międzynarodowych korporacji.

Prof. dr hab. inż. Ladislav Várkoly urodził się 27 marca 1955 roku w Koszycach. Szkołę średnią ukończył w 1974 roku w Kysuckom Novom Meste. W 1979 roku ukończył z wyróżnieniem Wyższą Szkołę Inżynierską Ruchu i Komunikacji w Žilinie. W latach 1980–1983 był doktorantem w Katedrze Materiałów i Technologii na Uniwersytecie w Žilinie. Stopień naukowy doktora uzyskał w 1984 roku. Po kolokwium habilitacyjnym w roku 1993 rektor Uniwersytetu w Žilinie nadał stopień naukowy doktora habilitowanego. Tytuł profesora nauk technicznych otrzymał z rąk Prezydenta Republiki Słowackiej w 2000 r.

Odbył staże naukowe i naukowo-badawcze na uniwersytetach zagranicznych: Tulski Politechniczny Instytut w Tule (laboratoria prof. Golovina, 1983 Rosja), Technical University Sheffield (laboratorium prof. Müllera, 1984) oraz Delft University of Technology (laboratorium prof. Bakker, 1989, 1990 i 1992).

W wyniku konkursu został powołany na stanowisko pierwszego Kierownika Katedry Inżynierii Materiałowej na Wydziale Inżynierii Mechanicznej Uniwersytetu w Žilinie.

Od 2001 roku rozpoczął pracę na Uniwersytecie Aleksandra Dubčeka w Trenczyne na Wydziale Techniki Specjalnej (Kierownik Katedry Materiałów i Technologii, Prodziekan do Spraw Nauki, Badań i Współpracy Międzynarodowej i „gwarant” studiów doktoranckich).

W latach 2004–2008 był profesorem na Wydziale Nauk Przyrodniczych w Katedrze Techniki i Technologii na Uniwersytecie Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy.

Od 2008 roku pracuje na stanowisku profesora w Dubnickim Technologicznym Instytucie w Dubnici nad Wagiem (2008–2013 Dyrektor Instytutu Przedmiotów Zawodowych i Technologii Informatycznych).

Praca dydaktyczna. Podczas 35-letniej pracy naukowej na Uniwersytetach w: Žilinie, Trenczyne, Bańskiej Bystrzycy i Dubnici nad Wagiem prowadził wykłady, ćwiczenia oraz seminaria na wszystkich rodzajach studiów doktoranckich, magisterskich i inżynierskich, dziennych, wieczorowych, zaocznych.

Badaniom naukowym towarzyszyły wykłady z przedmiotów: materiałoznawstwo, materiały niemetaliczne, metrologia, technologia produkcji i przetwórstwa tworzyw sztucznych, technologia kształcenia, techniczne działania twórcze, dydaktyczne wykorzystanie techniki komputerowej/ICT, bazy danych, symulacje i zarządzanie procesami, planowanie i ocena eksperymentów itp.

Niektóre wykłady i ćwiczenia prowadził w języku angielskim (2003–2004 City University/VŠM w Trenczyne).

Prof. dr hab. inż. Ladislav Várkony od kilku lat pracuje w Polsce na stanowisku profesora zwyczajnego: w latach 1998–2000 w Zakładzie Technik Multimedialnych na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, w latach 2000–2006 w Katedrze Informatycznych Systemów Zarządzania na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, w latach 2006–2013 w Katedrze Edukacji Technicznej na Wydziale Nauczycielskim Politechniki Radomskiej i w latach 2013–2015 w Katedrze Informatyki na Wydziale Informatyki i Matematyki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu.

Za granicą wygłosił dotychczas ponad 50 wykładów w języku angielskim i w języku rosyjskim między innymi w Anglii, Holandii, Niemczech, na Węgrzech, Polsce, Rosji, Ukrainie itd.

Promotor ponad 125 prac dyplomowych magisterskich i inżynierskich oraz 4 prac dyplomowych magisterskich w języku angielskim (na City University/VŠM w Trenczyne i w Bratysławie), 15 prac dyplomowych magisterskich na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej w latach 1999–2004 oraz 23 prac dyplomowych na Wydziale Nauczycielskim Politechniki Radomskiej w latach 2006–2013.

Prof. dr hab. inż. Ladislav Várkony jest promotorem 4 doktorów (Petr Janyпка, Anton Kučma, Jurča Róbert i Klaučo René) ŽU v Žiline, MtF STU so sídlom v Trnave. Był recenzentem 14 prac doktorskich, 2 prac habilitacyjnych oraz 1 wniosku o tytuł profesorski.

Działalność naukowa. Prof. dr hab. inż. Ladislav Várkony realizował projekty europejskie:

ITMS: 26110230010: *Virtuálna vysoká škola – skvalitnenie externej formy štúdia na Dubnickom technologickom inštitúte,*

ITMS RKaZ: 26140130016, ITMS K: 26110130086 – *Tvorba nových vzdelávacích programov v odbornom vzdelávaní pre potreby automobilového priemyslu II.*

W Słowacji kierował realizacją grantów badawczych, m.in.:

02/IGA-DTI-ÚOPaIT: *Usprawnienie procesu zarządzania, zabezpieczenia i nauczania wybranych przedmiotów zorientowanych na kształcenie techniczne i informatykę,*

03/IGA-DTI-ÚOPaIT: *Usprawnienie procesu zarządzania, zabezpieczenia i nauczania wybranych przedmiotów zorientowanych na zastosowanie technologii informatycznych i e-learningu,*

04/IGA-DTI-ÚOPaIT: *Zastosowanie technologii multimedialnych i mediów elektronicznych w interaktywnym nauczaniu i testowaniu z wybranych przedmiotów technicznych,*

05/IGA-DTI-ÚOPaIT: *Interaktywne pomiary na odległość w wirtualnych laboratoriach zorientowanych na przedmioty techniczne.*

Był kierownikiem 14 projektów i grantów rozwojowych organizacji nowych laboratoriów w słowackich uniwersytetach, m.in.:

1. *Wybudowanie centrum wizualizacji dla wdrożenia e-learningu w procesie uczenia się na TnUAD w Trenczynie. Projekt 5d – 2 / 2003.*
2. *Vytvorenie servera www.esis.sk. KM/FŠT/2002-4 – vytvorenie unikátnych laboratórií na TnUAD w Trenczynie.*
3. *Vytvorenie e-časopisu Multimedia & Informatics. KM/FŠT/2002-5.*
4. *Laboratorium svetelnej mikroskopie a materiálových expertíz. KM FŠT č.1 / 2003.*

W roku 2014 był członkiem grupy ekspertów Ministerstwa Zdrowia Republiki Słowackiej projektu Nanotechnologie i biomechanika. W okresie 2007–2011 był członkiem Agencji Kultury i Edukacji ds. grantów (= KEGA) Ministerstwa Edukacji Republiki Słowackiej w Sekcji Nr 2 – Nowe technologie w nauczaniu.

Multimedia. Znaczny jest wkład profesora w rozwój multimediiów i ich zastosowań w szkole wyższej. Nowoczesne technologie e-learningowe dla poprawy jakości i efektywności kształcenia przedstawiono w Internecie:

www.youtube.com/watch?v=usKlkTtbE00

<http://www.siamanswer.com/%E0%B8%94%E0%B8%B9%E0%B8%84%E0%B8%A5%E0%B8%B4%E0%B8%9B/Modern%C3%A9-learningov%C3%A9-technol%C3%B3gie-pre-zvy%C5%A1ovanie-kvality-a-efekt%C3%ADvnosti-vzdel%C3%A1vania/usKlkTtbE00>

<http://videolike.org/view/yt=LJtCB:K2nRR>

René Klaučo, Ladislav Várkoly, *Education Effectiveness in Special Technical Subjects*
www.youtube.com/watch?v=oPsXCmnpIK8 i inne.

Prof. dr hab. inż. Ladislav Várkoly był pomysłodawcą, zaprojektował, nadzorował wykonanie oraz był administratorem serwera WEB z ESIS (*European Structural Integrity Society*) do szybkiego transferu najnowszych wyników badań do praktyki o zasięgu globalnym. Serwer ten dostępny pod adresem www.esis.sk został zarejestrowany na międzynarodowej konferencji *Information Society Technologies 2000 – Information Society for All* w Nicei we Francji, 06–08.11.2000 jako jeden z pięciu Słowackich projektów.

WEB serwer ESIS rozpoczął pracę 01.10.1998 r. Dziś można uzyskać dostęp do tego serwera pod adresem: <http://www.structuralintegrity.eu/esis/>

Posiada doświadczenie współpracy z przemysłem: ZVL-PS Považská Bystrzyca, Považské strojárne – Letecké motory Považská Bystrzyca, Continental-Matador a.s. Púchov, VÚG – Matador, VIPOTEST s.r.o Púchov, SAUER-DANFOSS Dubnici nad Wagiem, MATEC a.s. Dubnici nad Wagiem.

Publikacje. Dorobek naukowy Profesora: 6 monografii i ponad 150 artykułów naukowych. Przykłady monografii: Várkoly, L. – Zuidema, J. – Várkolyová, B. – Chalupová, M.: *Fatigue failure of materials – theory & solved examples. Únavové porušovanie materiálov – teória a riešené príklady.* Várkoly, L. – Kieľtyka, L.: *Možnosti wykorzystania PC oraz sieci komputerowych*, 2 podręczników i 6 skryptów dla szkół wyższych. Prof. dr hab. inż. Ladislav Várkoly był recenzentem 17 monografii.

Wraz z dr. Zuidemom (z grupy prof. Bakkera na Delft University of Technology z Laboratoria Zmęczenia i Mechaniki Pęknięcia Materiałów i Konstrukcji) napisał monografię: Várkoly, L. – Zuidema, J. – Várkolyová, B. – Chalupová, M.: *Fatigue failure of materials – theory & solved examples. Únavové porušovanie materiálov – teória a riešené príklady.* ES ŽU, Žilina, 1998 (Únavové porušovanie materiálov – teória a riešené príklady). Rozwinięto teorię pęknięcia zmęczeniowego materiałów, podano przykłady rozwiązań trudnych zagadnień praktycznych, niezbędne tabele danych do obliczeń i zdjęcia powierzchni przelamanych elementów.

Z zespołem pracowników firmy Matador-Continental w Púchovie napisał serię monografii: Prekop, Š. – Várkoly, L. – Kučma, A. a kol.: *Gumárska technológia I.* EDIS, Žilina, 1998, drugi tom *Gumárska technológia II* w 2003 r. i w języku angielskim Prekop, Š. – Várkoly, L. – Janyška, P. a kol.: *Rubber technology.* Vydavateľstvo GC-TECH, Trenčín, 2006.

Jest współautorem monografii: Várkoly, L. – Kieľtyka, L.: *Možnosti použitia PC a počítačových sietí vo vybraných odvetviach hospodárstva. Možnosti wykorzystania PC oraz sieci komputerowych – w wybranych resortach gospodarczych.* Vydavateľstvo GC-TECH, Trenčín, 2001, W roku 2010 pojawiła się jej reedycja – drugie wydanie zmodyfikowane i rozszerzone: Várkoly, L. – Kieľtyka, L.: *Možnosti použitia PC a počítačových sietí vo vybraných odvetviach hospodárstva.*

Napisał szereg artykułów opublikowanych w magazynie *Strojárstvo/Strojírrenství (Engineering)* o naukowej współpracy międzynarodowej:

- Várkoly, L. – Kieľtyka, L.: *Spolupráca univerzít a firiem.* Strojárstvo/Strojírrenství No. 2/2003.
- Várkoly, L. – Kieľtyka, L.: *Quo vadis aplikácie moderných informačných technológií v biznise a vo vzdelávaní?* Strojárstvo/Strojírrenství No. 4/2005.
- Várkoly, L.: *Krok vpred v oblasti (technického) vzdelávania.* Strojárstvo/Strojírrenství No.7-8/2010.

Prace prof. dr. hab. inż. Ladislava Várkolego są cytowane nie tylko w Europie, ale również w USA, Japonii, Chinach w tym również w międzynarodowych uznawanych profesjonalnych słownikach terminologicznych *Multilingual dictionary*

of the gas industry / Dictionnaire multilingue de l'industrie du gaz, International Gas Union, Printing House Vulkan-Verlag, Essen, 1997.

Książki współautorstwa L.Varkolego były wielokrotnie nominowane do *Nagrody za literaturę naukową i zawodową* z Funduszu Literatury Słowackiej Republiki.

W radach naukowych i redakcjach. Prof. dr hab. inż. Ladislav Várkoly jest członkiem wielu rad naukowych krajowych i zagranicznych na uniwersytetach: Uniwersytet Aleksandra Dubčeka w Trenczynie (2001–2004), Wydział Techniki Specjalnej na Uniwersytecie Aleksandra Dubčeka w Trenczynie (2001–2005), Wydział Nauk Przyrodniczych na Uniwersytecie Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy (2005–2008), Dubnicki Technologiczny Instytut w Dubnici nad Wagiem (2008–2013), Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej (1998–2005), Wydział Nauczycielski Politechniki Radomskiej (2006–2013) i Wydział Informatyki i Matematyki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu (od 2013).

Jest członkiem kolegiów redakcyjnych czasopism naukowych: *Materiálové inžinierstvo* (1998–2005) – Zastępca Redaktora Naczelnego; *Prace naukowe i badania FŠT TnUAD* w Trenczynie – Redaktor Naczelny; *Acta Universitatis Matthiae Belli* na UMB w Bańskiej Bystrzycy; *Acta Technologica Dubnicae* na DTI w Dubnici nad Wagiem i członkiem kolegium redakcyjnego Słowacko-Czeskiego czasopisma *Strojárstvo/Engineering*.

Jest redaktorem tematycznym kwartalnika naukowego *Edukacja ustawiczna dorosłych Polish Journal of Continuing Education*, e-czasopisma naukowego *Edukacja humanistyczna* Wyższej Szkoły Humanistycznej w Szczecinie, *Informatyka – Edukacja – Technika* w Rzeszowie i członkiem kolegiuma redakcyjnego czasopisma *Przegląd organizacji* w Warszawie.

Konferencje. Prof. dr hab. inż. Ladislav Várkoly jest członkiem komitetów naukowych i organizacyjnych na międzynarodowych konferencjach w Słowacji: *Transfer – Trenčín*, *Vrstvy a povlaky – Trenčín*, *IDEE – Trenčín*, *Funkčné povrchy – Trenčín*, *Nové smery v diagnostike a opravách elektrických strojov a zariadení – Žilina*, *Slovak Rubber conference – Púchov*, *Chip and Chipless woodworking processes – Starý Smokovec*, *Technické vzdelávanie ako súčasť všeobecného vzdelávania – Veľká Lomnica*, *Didmattech – Komárno* i na wielu innych konferencjach na Słowacji i w Czechach.

Jest też członkiem komitetów naukowych i organizacyjnych na międzynarodowych konferencjach w Polsce: *Multimedia w biznesie i zarządzaniu* – Częstochowa, *Zapewnienie jakości w odlewnictwie* – Rzeszów, *Fracture mechanics of materials and structural integrity* – Lviv, *The Summer School of Fracture Mechanics* – Pokrzywna, *ICFMF-XIII Mechanical Fatigue of Metals* – Ternopil, *Informatyka w dobie XXI wieku* – Radom, *Informatyka – Edukacja – Technika* – Iwonicz Zdroj + Przemysł + Rzeszów, *Nauka – Edukacja – Rynek pracy w perspektywie europejskich doświadczeń* – Szczecin, *Kompetencje zawodowe nauczycieli* – Radom i na wielu innych konferencjach w Polsce.

Prof. dr hab. inż. Ladislav Várkoly jest pomysłodawcą, przewodniczącym cyklicznej Międzynarodowej Konferencji *Dzisiejsze Trendy Innowacji* (*Dnešné Trendy Inovácií* = Present Day Trends of Innovations) 2010 – Trenčín, 2011 – Dubnica nad

Váhom, 2012 – Łomża, 2013 – Podbanské-Vysoké Tatry, 2014 – Brno, 2015 – Wisła. W 2015 roku współorganizatorami konferencji są: Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży i Park Naukowo-Badawczy Uniwersytetu w Żiline. Współprzewodniczącymi Rady Naukowej są: dr inż. Ryszard Szczebiot i doc. Michal Zábovský.

Konferencja skupia się na rzeczywistym wykorzystywaniu nowoczesnych technologii i urządzeń, uwzględniając aktualne i przyszłe trendy oraz najnowsze innowacje w dziedzinie edukacji, technologii i komunikacji medialnej.

Współpraca międzynarodowa. W czasie negocjacji przystąpienia Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej (2001–2004) był członkiem grupy ekspertów Ministerstwa Edukacji Republiki Słowackiej (Grupa tematyczna Nr 1 – Badania podstawowe i wspieranie doskonałości, Grupa tematyczna Nr 4 – Nanotechnologie i nowe materiały i Grupa ekspertów Nr 3 – Zwiększenie inwestycji w badania naukowe i edukacji).

Opracował wiele międzynarodowych ekspertyz dla międzynarodowych korporacji w Czechach, Słowacji i Niemczech.

Był ewaluatorem projektu UE – Leonardo da Vinci Transfer of Innovation Project: 2010–1–PL1–LEO05–11472 System wsparcia uczenia się pozaformalnego i nieformalnego dla osób o niskich kwalifikacjach (Supporting system for nonformal and informal learning for low-skilled workers) 01.2011–31.12.2012.

Realizował wiele wcześniej wymienionych projektów europejskich, konferencji naukowych, uczestniczył w autorskich zespołach międzynarodowych monografii, jest członkiem wielu redakcji i rad czasopism naukowych w Europie.

Interdyscyplinarność i internacjonalizacja poszukiwań badawczych w międzynarodowych zespołach, projektach, korporacjach są szczególnie wyróżniającą cechą Profesora L. Varkolego.

Profesor Ladislav Várkoly jest cenionym nauczycielem akademickim, autorem wielu prac naukowych i podręczników akademickich. Był promotorem czterech prac doktorskich i ponad stu prac magisterkich. Jego dorobek naukowy jest imponujący. Korzystają z niego naukowcy ze środowisk akademich wielu krajów świata, ale również praktycy, osoby związane z przemysłem. O uznaniu w środowisku międzynarodowym świadczą liczne projekty, w których uczestniczy, a także opracowane przez niego ekspertyzy na rzecz tych projektów. Dużym osiągnięciem autorskim prof. dr. hab. inż. Ladislava Várkolego są cykliczne Międzynarodowe Konferencje *Dnešné Trendy Inováci*, w których uczestniczą naukowcy z wielu krajów europejskich. Pomimo szerokich kontaktów w kraju i za granicą jest człowiekiem skromnym.

Prof. dr hab. inż. Ladislav Várkoly jest ekspertem zagranicznym Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Życzymy zdrowia, nowych sukcesów, wytrwałości w pokonywaniu na co dzień wielu kilometrów na europejskich drogach. Pozdrawiamy żonę dr. Ing. Bożenę Várkoly i córkę Jankę i syna Ladislava z rodzinami.

*dr hab. Henryk Bednarczyk, prof. ITeE
dr hab. Elżbieta Sałata, prof. UTH*